

Høringsnotat

Arbeidsmarkedsavdelingen

02.02.2021

Høringsfrist 20.03.2021

Sak 21/268

Forslag til endringer i folketrygdloven

Samordning av dagpenger mot private tjenstepensjonsordninger

1 Innledning

I dette høringsnotatet foreslår Arbeids- og sosialdepartementet at det ikke skal gjøres avkortning i dagpenger for personer som samtidig mottar ytelser fra private tjenstepensjonsordninger.

Mens det ikke lenger gjøres noen reduksjon i utbetaling av dagpenger ved samtidig utbetaling av alderspensjon fra folketrygden, er det fortsatt slik at utbetaling av alderspensjon fra private tjenstepensjonsordninger fører til reduksjon. Ved innføringen av fleksibel alderspensjon i 2011, ble endring av denne bestemmelsen ikke vurdert, slik det var tilfellet med bestemmelsene om samordning av alderspensjon fra folketrygden og AFP.

2 Bakgrunn

Innføringen av fleksibel alderspensjon fra fylte 62 år fra 2011, innebærer valgfrihet når det gjelder uttakstidspunkt for alderspensjon, og full frihet til å kombinere arbeids- og pensjonsinntekter uten avkortning. I forarbeidene til reglene (Ot.prp. nr. 37 (2008-2009) Om lov om endringer i folketrygdloven (ny alderspensjon)) ble det varslet at det må tas stilling til hvordan folketrygdlovens korttidsytelser skal tilpasses de nye reglene, og om disse skal kunne utbetales sammen med fleksibel alderspensjon.

I Prop. 1 S (2010-2011) ble denne problemstillingen nærmere vurdert, og det ble varslet en bred gjennomgang. I Prop. 16 L (2010-2011) om endringer i folketrygdlova og enkelte andre lover (samleproposisjon hausten 2010), ble det fastslått at videreføring av gjeldende regler for samordning for å hindre dobbelte ytelser vil slå urimelig ut. I proposisjonen er det vist til at dette for eksempel vil føre til at personer som har tatt ut alderspensjon ikke vil kunne få dagpenger, mens personer som ikke har tatt ut alderspensjon vil kunne få dagpenger. Retten til dagpenger opphører ved fylte 67 år.

De nye pensjonsreglene åpner nettopp for å kunne kombinere arbeid og alderspensjon fra folketrygden på nye måter og bygger på et fleksibelt og nøytralt uttak. Det betyr at

samlet pensjonsutbetaling forventes å bli den samme, uavhengig av når pensjonsuttaket starter etter fylte 62 år.

Departementet mente det derfor var nødvendig å fjerne gjeldende regler om at utbetalt alderspensjon skulle føre til reduksjon av dagpenger under arbeidsløshet. Det ble ansett som urimelig og tilfeldig at enkelte, dersom avkortning ble opprettholdt, skulle få en lavere samlet pensjonsutbetaling enn andre som tar ut pensjon senere eller ikke mister arbeid.

For å ta ut privat AFP før fylte 70 år, er det et krav om at det også tas ut alderspensjon fra folketrygden (helt eller delvis). Fordi AFP i privat sektor således er nært knyttet til fleksibel alderspensjon, og uttaket er nøytralt utformet (opp til 70 år), er vurderingen av at det bør være samme løsninger for fleksibel alderspensjon og privat AFP. Dagpenger skal derfor heller ikke samordnes ved utbetaling av privat AFP.

Endringene innebar at bestemmelsene i folketrygdloven §§ 4-24 og 4-25 om reduksjon og bortfall av dagpenger ble opphevet.

3 Gjeldende rett

Det følger av folketrygdloven § 4-26 første ledd b) at når medlemmet mottar alderspensjon fra en privat tjenstepensjonsordning skal dagpengene reduseres med tilsvarende beløp.

Dagpengene skal likevel ikke reduseres i større utstrekning enn at summen per uke av dagpenger og de ytelser det samordnes med, minst svarer til 3 prosent av grunnbeløpet.

4 Departementets vurderinger og forslag

Etttersom det er de samme hensynene som ligger til grunn for fleksibelt uttak av pensjon etter private pensjonsordning som for uttak etter folketrygden finner departementet det urimelig å opprettholde ulike regler for samordning.

Det samme behovet for endringer er ikke tilstede på kort sikt for mottakere av offentlig tjenstepensjon. Sett i lys av at uttak av pensjon fra disse ordningene ikke bygger på de samme prinsippene før ny offentlig tjenstepensjon gradvis innføres fra 2025, har ikke departementet foreslått endringer i disse reglene i denne omgang,

5 Økonomiske og administrative konsekvenser

Merutgifter som følge av forslaget dekkes innenfor Arbeids- og inkluderingsdepartementets budsjettammer.

6 Forslag til lov- og forskriftsendringer

I lov 26. juni 1967 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endringer:

§ 4-26 første ledd bokstav b) oppheves.